Zaaknummer: Z26161022

Onderwerp: Participatietraject Beleidskader Sociaal Domein Zelf, Samen en Organiseren **2.0**

Wij hebben getoetst in hoeverre het vernieuwde sociaal domein beleid aansluit bij de behoeften en ervaringen van inwoners en partners. Wij hebben dit gedaan door gebruik te maken van het online Praathuis platform en Cliëntpanels. Daarnaast hebben wij onze collega's uit de gehele organisatie gevraagd input te geven.

Praathuis

Het Praathuis is het online participatietool waarbij de gemeente in gesprek gaat over de leefomgeving en nieuw beleid. In het Praathuis kunnen inwoners, partners etc. meepraten en hun input geven over verschillende onderwerpen in de gemeente. Het doel is om bewoners actief te betrekken bij de samenleving en besluitvorming.

Er zijn twee verschillende vragenlijsten uitgezet in de periode 15 juni 2026 tot en met 6 juli 2026 met zowel gesloten als open vragen. Een vragenlijst specifiek opgesteld voor inwoners en één specifiek voor partners en collega's.

*Samenvatting van de opgehaalde input van onze **inwoners**:*

De reacties laten zien dat respondenten zich in grote lijnen herkennen in de uitgezette koers van het sociaal domein. Thema's als preventie, eigen regie, meedoen, ontmoeting, een sterke sociale basis en ondersteuning dichtbij huis sluiten goed aan bij hun wensen en behoeften. Tegelijkertijd vragen respondenten om een concretere en meer mensgerichte uitvoering: ondersteuning moet beter vindbaar, toegankelijker en dichterbij zijn, met één duidelijk aanspreekpunt, minder bureaucratie en betere samenwerking tussen organisaties. Ook is behoefte aan voldoende professionele capaciteit en aandacht voor mantelzorg, psychische kwetsbaarheid, overgangsmomenten en mensen die minder goed worden bereikt. Daarnaast benadrukken respondenten dat inwonersinitiatieven, vrijwilligers en het sociale netwerk ondersteuning en waardering nodig hebben. De reacties bevestigen daarmee vooral de richting, maar geven duidelijke aandachtspunten voor de praktische uitvoering ervan.

Aangezien de input vooral de koers ondersteunt en vooral aandachtspunten geeft voor de uitvoering zullen wij de tips in de uitvoering meenemen. De opmerkingen richten zich vooral op een goede sterke sociale basis met goede voorzieningen waarbij er erkenning en waardering is voor haar inwoners. Denk hierbij aan de vele vrijwilligers en mantelzorgers. Het is goed om te zien dat de ingezette koers aansluit bij de behoefte van de inwoners.

*Samenvatting van de opgehaalde input van onze **partners**:*

De reacties laten zien dat respondenten zich in grote lijnen herkennen in de gekozen richting van het sociaal domein. Thema's als sociale samenhang, ontmoeting, preventie, eigen regie, participatie, ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers, een sterke sociale basis en betere samenwerking worden breed onderschreven. Tegelijkertijd ligt er volgens respondenten vooral een opgave in de uitvoering: ondersteuning moet laagdrempeliger, beter vindbaar, dichterbij en persoonlijker worden, met duidelijke toegang, goede doorverwijzing, continuïteit en meer proactief handelen. Daarbij is

extra aandacht nodig voor inwoners die minder gemakkelijk zelf hun weg vinden door bijvoorbeeld taal, schaamte, stigma, culturele of fysieke drempels. De gemeente wordt vooral gezien als een faciliterende, verbindende en waar nodig ondersteunende partij die samen met inwoners en organisaties de sociale basis versterkt. Overall lijkt de koers dus passend bij de wensen en behoeften van respondenten, maar vraagt deze om verdere concretisering en verbetering van de praktische uitvoering.

In het beleidskader is normaliseren van ondersteuningsbehoefte opgenomen. Om hier extra aandacht op te vestigen is hier ook een strategisch doel over geformuleerd. De partners geven aan dat dit een belangrijk aandachtspunt, daarom is dit op verschillende plekken in het beleidskader opgenomen. Dit om ervoor te zorgen dat er minder drempels zijn voor het tijdig zoeken van ondersteuning. Ook hier zijn meerdere suggesties gedaan die wij in de uitvoering mee zullen nemen, zoals de vindbaarheid en laagdrempeligheid van De Toegang. We zijn blij dat de algehele koers zoals in het beleidskader wordt ondersteund.

Cliëntpanels

Wij voeren gesprekken met onze cliëntpanels. Binnen het sociaal domein kennen wij drie verschillende cliëntpanels, het cliëntpanel Jeugdwet, het clientpanel participatiewet en het clientpanel Wmo. Een cliëntpanel is een vaste groep inwoners die feedback geeft op stukken van de gemeente met als doel de diensten, producten of beleid te verbeteren. Alle leden van de cliëntpanels maken gebruik van de geïndiceerde gemeentelijke voorzieningen.
In maart 2026 zijn wij aan de hand van een gegeven presentatie uitvoerig in gesprek gegaan met de verschillende cliëntpanels. De opmerkingen die tijdens deze gesprekken zijn gemaakt hebben wij meegenomen in de het eerste conceptstuk. Deze versie is gebruikt voor het verdere (inwoners)participatietraject. In juni hebben de cliëntpanels het beleidskader toegestuurd gekregen met het verzoek deze te voorzien van een definitief advies.

- Clientpanel jeugd: tip werk het begrip inclusieve samenleving verder uit. Dit is als voetnoot meegenomen.
- Clientpanel Wmo: geen aanvullende opmerkingen
- Clientpanel Participatiewet: meer aandacht voor specifiek onderdelen van de participatiewet in het basisstuk. Bij de uitvoering aandacht voor monitoring en een goede besteding van de maatwerkvoorzieningen. Bij De Toegang is gekozen voor één leverancier. Bewaken dat deze alle disciplines kan uitvoeren. In het basisstuk zijn aanvullingen gedaan om de participatiewet meer te integreren in het beleidskader. De overige opmerkingen nemen we mee in de uitvoering.

Alle cliëntpanels zijn akkoord gegaan met het conceptstuk.

Interne participatie
Zowel binnen de afdeling als in de rest van de organisatie hebben wij collega's gevraagd mee te denken vanuit hun eigen expertise om op deze manier een breed, integraal gedragen kader te kunnen samenstellen. Naast teamdagen specifiek aan dit onderwerp besteed zijn er diverse presentaties in de organisatie geweest waaronder ook het managementteam daarnaast hebben wij de collega's de mogelijkheid gegeven om mee te praten in het praathuis en/of de conceptstukken te lezen en op deze manier mee te denken.

*Samenvatting van de opgehaalde input van onze **collega's**:*

- Leesbaarheid (inhoudsopgave, uitleg van bepaalde termen, toelichting per hoofdstuk)
- Toelichting over de aanpak die hieruit voortvloeit, integraal en datagericht werken
- Aandacht voor de lokale identiteit van gemeente Edam-Volendam
- Meer aandacht voor de onderdelen van de Participatiewet
- Duidelijkere beschrijving van het SOT, als stevig lokaal team.

Alle bovengenoemde opmerkingen zijn toegevoegd en/of aangepast in het basisdocument.